

Dobre praktyki na wydziałach i w jednostkach Uniwersytetu Warszawskiego – podsumowanie 2025

W ramach zbioru dobrych praktyk na wydziałach i w jednostkach UW - dorocznej inicjatywy Zespołu Równościowego – główna specjalistka ds. równouprawnienia poprosiła o przygotowanie informacji dotyczących regulacji, stosowanych praktyk oraz funkcjonujących udogodnień infrastrukturalnych w obszarach:

- **Równość i różnorodność:** inicjatywy na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji i promowania równego traktowania;
- **Zrównoważona reprezentacja płci:** działania sprzyjające obejmowaniu przez kobiety (lub mężczyzn na wydziałach i w jednostkach sfeminizowanych) stanowisk decyzyjnych;
- **Work-life balance:** rozwiązania ułatwiające łączenie obowiązków naukowych i zawodowych z życiem prywatnym i rodzinnym;
- **Infrastruktura opiekuńcza:** udogodnienia dla rodziców studiujących i pracujących na Uniwersytecie Warszawskim.

Odpowiedzi na zapytanie udzieliło 23 z 25 Wydziałów, 4 z 4 Szkół Doktorskich oraz 12 z 31 jednostek organizacyjnych Uniwersytetu. Poniżej przedstawiamy informacje przygotowane na podstawie odpowiedzi przesłanych przez jednostki i skategoryzowane pod kątem wyodrębnionych zagadnień. Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z poniższym katalogiem i do zaimplementowania wybranych rozwiązań na swoich Wydziałach, w Szkołach Doktorskich i w jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu.

1. Równość i różnorodność: inicjatywy na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji i promowania równego traktowania

• Wsparcie dla społeczności LGBT+

- Aktywne wspieranie osób transpłciowych i niebinarnych poprzez stosowanie ich preferowanych danych oraz przekazywanie ich osobom prowadzącym zajęcia w celu zapewnienia pełnego poszanowania tożsamości (Centrum Europejskie, Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej, Instytut Ameryk i Europy, Kolegium Międzydziedzinowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Wydział „Artes Liberales”, Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii, Wydział Filozofii, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Wydział Nauk o Kulturze i Sztuce, Wydział Neofilologii, Wydział Socjologii)
- Wprowadzenie toalet neutralnych płciowo (Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Instytut Studiów Społecznych im. Prof. Roberta Zajonca, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji)
- Stosowanie języka inkluzywnego, wprowadzenie feminatywów i neutratywów do komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej (Centrum Nauczania Języków Obcych, Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych, Wydział Filozofii, Wydział Socjologii)

- Organizacja wydarzeń wydziałowych w ramach Miesiąca Dumy (Wydział Socjologii)
- **Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami i dla osób ze szczególnymi potrzebami w nauczaniu**
 - Powołanie osoby wspomagającej osób studiujących ze szczególnymi potrzebami w nauczaniu (Wydział Archeologii, Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii, Wydział Filozofii, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Wydział Historii, Wydział Neofilologii, Wydział Socjologii)
 - Zainstalowanie pętli indukcyjnej dla osób niedosłyszących i niedowidzących (Szkoła Doktorska Nauk Społecznych)
 - Zamontowanie znaczników dla osób niesłyszących i niedosłyszących (Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych)
 - Obecność tłumacza polskiego języka migowego w najważniejszych wydarzeniach informacyjnych, naukowych i integracyjnych (Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych, Szkoła Doktorska Nauk Społecznych)
 - Organizacja przestrzeni/pokoju wyciszenia (Instytut Studiów Społecznych im. Prof. Roberta Zajonca, Wydział Historii, Wydział Kultur Azji i Afryki, Wydział Nauk Ekonomicznych, Wydział Neofilologii, Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji)
 - Prowadzenie klubu dla osób neuro różnorodnych (Uniwersyteckie Centrum Wolontariatu we współpracy z Centrum Pomocy Psychologicznej)
- **Wsparcie dla osób nieposługujących się językiem polskim**
 - Wspieranie i rozwijanie dwujęzycznej komunikacji na Uniwersytecie poprzez przygotowywanie dokumentów oraz informacji dla społeczności akademickiej w języku polskim i angielskim (Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych, Szkoła Doktorska Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, Wydział Biologii, Wydział Kultur Azji i Afryki, Wydział Nauk Ekonomicznych)
 - Obecność tłumacza języka angielskiego podczas najważniejszych wydarzeniach (Szkoła Doktorska Nauk Społecznych)
 - Prowadzenie zajęć i wydarzeń dedykowanych społeczności międzynarodowej oraz integrujących osoby polskojęzyczne i niepolskojęzyczne (Centrum Nauczania Języków Obcych, Uniwersyteckie Centrum Wolontariatu)
 - Wspieranie osób niepolskojęzycznych w nauce języka polskiego, tłumaczeniach oraz w sprawach prawnych i administracyjnych (Uniwersyteckie Centrum Wolontariatu, Wydział Zarządzania)
- **Działania mające na celu zwiększenie widoczności i skuteczności pełnomocniczek i pełnomocników ds. równości**

- Przedstawienie pełnomocnika/pełnomocniczki i wyjaśnienie jego/jej roli podczas Dni Adaptacyjnych dla osób rozpoczynających studia (Wydział „Artes Liberales”, Wydział Psychologii)
- Wyznaczenie dwóch pełnomocników ds. równości w jednej jednostce – kobiety i mężczyzny (Wydział Biologii, Wydział Filozofii, Wydział Geologii, Wydział Psychologii)
- Przygotowanie dedykowanej strony internetowej z informacjami w zakresie wsparcia na uczelni (Centrum Nauczania Języków Obcych, Instytut Studiów Społecznych im. Prof. Roberta Zajonca, Kolegium Międzydziedzinowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych, Międzydziedzinowa Szkoła Doktorska, Wydział Archeologii, Wydział Nauk Ekonomicznych, Wydział Neofilologii, Wydział Prawa i Administracji)
- Wyznaczenie regularnych dyżurów pełnomocnika/pełnomocniczki w określonym miejscu i czasie (Szkoly Doktorskie, Wydział „Artes Liberales”, Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii, Wydział Socjologii)
- Comiesięczne spotkania pełnomocnika/pełnomocniczki z Zespołem Dziekańskim, celem omówienia bieżących działań (Wydział Neofilologii)
- Stała sekcja równościowa w newsletterze Wydziału (Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii)

- **Równość i różnorodność w dydaktyce**

- Organizacja zajęć dydaktycznych dotyczących kwestii równości, różnorodności i tolerancji i/lub uwzględnienie tych aspektów w zajęciach już istniejących (wiele wydziałów i jednostek, pełna lista tutaj: <https://rownowazni.uw.edu.pl/rownosciowe-zajecia-i-kierunki/>)
- Organizacja warsztatów i szkoleń o tematyce równościowej dla osób zatrudnionych (Centrum Europejskie, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych Wydział Geologii, Wydział Historii, Wydział Kultur Azji i Afryki, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych)
- Udostępnianie materiałów i poradników o tematyce równościowej i antydyskryminacyjnej na stronie internetowej i w przestrzeniach ogólnodostępnych (Instytut Studiów Społecznych im. Prof. Roberta Zajonca, Uniwersyteckie Centrum Wolontariatu, Wydział Historii, Wydział Nauk Ekonomicznych)
- Przygotowanie „Niezbędnika akademickiego” dla studentek i studentek I roku studiów licencjackich, w którym przedstawione zostały zasady komunikacji inkluzywnej oraz wzorce komunikacji w środowisku akademickim (Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii)

2. Wspieranie zrównoważonej pod względem płci rekrutacji, dostępu do stanowisk decyzyjnych i rozwoju karier akademickich

- **Stosowanie języka neutralnego płciowo w ogłoszeniach o pracę i w konkursach akademickich** (Wydział Lingwistyki Stosowanej)
- **Wyznaczanie parytetów w gremiach decyzyjnych jednostek sfeminizowanych/ zmaskulinizowanych**
 - Reprezentacja 40% kobiet w każdej komisji i zasada obecności kobiety w Kolegium Dziekańskim (Wydział Chemii)
 - Zasady obowiązkowego udziału kobiet w komisjach wydziałowych oraz reprezentacji 2/7 osób każdej z płci w komisjach doktorskich (Wydział Prawa i Administracji)
- **Obejmowanie funkcji wydziałowych np. Pełnomocnika/pełnomocniczki ds. równości i Koordynatora/koordynatorki ds. mobilności przez kobiety i mężczyzn na zmianę** (Wydział Psychologii)
- **Promowanie kobiet w STEM**
 - Akcje „Dziewczyny do Ścisłych” i „Dziewczyny na Politechniki” (Wydział Fizyki)
 - Konkursy stypendialne dla studentek UW działających w dziedzinach STEM (Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki)
 - Program „It’s Her Future – Kobiety w technologiach” (Wydział Zarządzania)

3. Work-life balance: rozwiązania ułatwiające łączenie obowiązków naukowych i zawodowych z życiem prywatnym i rodzinnym

- **Dostosowywanie czasu i organizacji pracy do indywidualnych potrzeb osób zatrudnionych**
 - Elastyczne godziny rozpoczęcia i zakończenia pracy, gdy pozwala na to charakter pracy (Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej, Centrum Nauk Sądowych, Instytut Studiów Społecznych im. Prof. Roberta Zajonca, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego, Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych, Środowiskowe Laboratorium Ciężkich Jonów, Wydział Historii, Wydział Nauk Ekonomicznych, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Wydział Socjologii)
 - Aktywne wspieranie elastycznych form pracy poprzez umożliwianie wykonywania zadań w trybie zdalnym lub hybrydowym, wszędzie tam, gdzie pozwala na to charakter obowiązków (Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej, Centrum Nauczania Języków Obcych, Instytut Studiów Społecznych im. Prof. Roberta Zajonca, Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych, Środowiskowe

Laboratorium Ciężkich Jonów, Wydział Archeologii, Wydział Historii, Wydział Nauk Ekonomicznych, Wydział Nauk o Kulturze i Sztuce, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Wydział Psychologii, Wydział Socjologii)

- Elastyczna organizacja pracy dla osób zatrudnionych będących rodzicami (Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej, Instytut Ameryk i Europy, Studium Wychowania i Sportu, Wydział Archeologii, Wydział Chemii, Wydział Kultur Azji i Afryki, Wydział Prawa i Administracji, Wydział Socjologii, Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji)
- Uwzględnienie (w miarę możliwości) potrzeb pracowników i pracowniczek dydaktycznych będących rodzicami podczas ustalania siatek zajęciowych (Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej, Instytut Ameryk i Europy, Wydział Archeologii, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Wydział Kultur Azji i Afryki, Wydział Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych, Wydział Prawa i Administracji, Wydział Socjologii, Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji)
- Uwzględnienie indywidualnych potrzeb osób zatrudnionych, wynikających z konieczności opieki nad starszą osobą zależną (Międzydziedzinowa Szkoła Doktorska, Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji)
- Skrócenie godzin pracy administracji w okresie wakacyjnym (Wydział Historii)
- **Dostosowywanie czasu i organizacji nauki do indywidualnych potrzeb osób studiujących i doktoryzujących się**
 - Elastyczność kształcenia dla osób studiujących będących rodzicami i/lub w ciąży (Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej, Wydział Archeologii, Wydział Fizyki, Wydział Kultur Azji i Afryki, Wydział Lingwistyki Stosowanej, Wydział Prawa i Administracji)
 - Elastyczny plan zajęć dla osób doktoryzujących się z uwzględnieniem ich obowiązków rodzinnych (Szkoły Doktorskie)
 - Możliwość zmiany terminu rozmowy dot. oceny śródkresowej w przypadku ważnych obowiązków rodzinnych/opiekuńczych (Szkoły Doktorskie)
 - Rozwój oferty kursów hybrydowych, umożliwiających udział osobom z ograniczeniami zdrowotnymi czy obowiązkami opiekuńczymi (Centrum Nauczania Języków Obcych)
- **Możliwość przychodzenia do pracy z dzieckiem** (Instytut Studiów Społecznych im. Prof. Roberta Zajonca, Wydział Archeologii, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Wydział Psychologii)
- **Organizacja spotkań służbowych i respektowanie czasu wolnego od pracy**
 - Organizacja wydarzeń i obowiązkowych spotkań do godziny 16.00 i/lub zdalnie (Centrum Europejskie, Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej, Instytut Studiów Społecznych im. Prof. Roberta Zajonca,

Wydział Archeologii, Wydział Chemii, Wydział Geologii, Wydział Historii, Wydział Kultur Azji i Afryki, Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki, Wydział Neofilologii, Wydział Pedagogiczny, Wydział Prawa i Administracji, Wydział Psychologii, Wydział Socjologii, Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji)

- Nagrywanie najważniejszych spotkań i udostępnianie tych nagrań osobom, które nie mogły w nich uczestniczyć (Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego)
- Niekontaktowanie się z osobami zatrudnionymi poza ich godzinami pracy, zwłaszcza w weekendy (Centrum Europejskie, Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej, Instytut Ameryk i Europy, Wydział Biologii, Wydział Lingwistyki Stosowanej)

4. Infrastruktura opiekuńcza: udogodnienia dla rodziców studiujących i pracujących na Uniwersytecie Warszawskim

- **Udostępnienie przewijaka dla dzieci w łazience dla rodzica z dzieckiem** (Wydział Biologii, Wydział Historii, Wydział Kultur Azji i Afryki, Wydział Nauk Ekonomicznych, Wydział Pedagogiczny, Wydział Psychologii, Wydział Socjologii)
- **Zapewnienie przestrzeni socjalnej dla osób zatrudnionych i/lub studiujących** (Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej, Środowiskowe Laboratorium Ciężkich Jonów, Wydział Archeologii, Wydział Filozofii, Wydział Historii, Wydział Nauk Ekonomicznych, Wydział Neofilologii, Wydział Pedagogiczny, Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji, Wydział Psychologii, Wydział Zarządzania)
- **Organizacja cotygodniowych, otwartych spotkań integracyjnych** (Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej, Wydział Socjologii)
- **Działalność integracyjnego klubu międzypokoleniowego dla aktualnych i byłych pracowników i pracowniczek** (Centrum Nauczania Języków Obcych)